

ናይ ቁርስና በረኸት

በስመ ኣብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ኣሁዱ ኣምላክ ኣሜን!

ሻሙናይ ሰሙነ ሆሳእና ሚያዝያ 09/2003 ዓ.ም

ካብ ዓቢይ ጾም ሻሙናይ ሰንበት ሆሳእና ይብሃል። እዚ ስም ዝረኸበሉ ምኽንያት ኣብ ዕለት ሰንበትን ሞይማኡን ዝዘመር ጾም ድን << ሆሳእና በኣርያም >> ናይ ሆሳእና ቃል ብተደጋጋሚ እንዳጠቀስ ስለዝዘመር እዩ። እዚ ከኣ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ እንዳተመስገንን እንዳተዘመረሉን ኣብ ልዕሊ ኣድጊን ጸዕብ ኣድጊን ተወጢሑ ካብ ከባቢ ደብረዘይቲ ናብ ኢዮርሳሌም ከተማ ብኸብሪ ዝኣተወሉ ከብታት እንዳተረኸ ስለዝዘመር ብምዃኑን፣ ከምኡ ከኣ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ብጎይታነቱ ከብሪ ብውዳሴን ቅዳሴን ሆሳእና ኣብ ኣርያም እንዳተባህለሉ ብኣፈ ዓቢይቲን ህጻናትን ሞላውን ኣእማን ከይተረፈኡ ልሳን ኣውጺኦም እንዳመስገንን ኣብ ልዕሊ ኣድጊን ገልገላ ኣድግን ተወጢሑ ናብ ኢዮርሳሌም ምእታዉ ስለዝገልጸ እዩ። "ነብይ ግና ብዘይካ ኣብ ኢዮርሳሌም ኣብ ወጻኢ ኣይመውትን እዩም ሎምን ጽባሕን ድሕሪ ጽባሕን ንኢዮርሳሌም ክድይብ ይግበኣኒ እዩ። ብስም እግዚአብሔር ዚመጽእ ብሩኽ እዩ።" ሉቃ 13:33-35 ።

ሆሳእና ኣብ ኣርያም

"ከምቲ ኣቲ ኢዮርሳሌም ኣይትፍርሂ እንሆ ንጉሥኪ ኣብ ጸዕብ ኣድጊ ተወጢሑ ይመጽእ ኣሎ" ዮሐ.12:35። ተባሂሉ ከም ዝተጸሕፈ ኣምላኽናን ጎይታናን መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ ጸዕብ ኣድጊ ተወጢሑ መጸ። ጎይታናን መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ቅድሚ ምምጽኡ 1400 ዓመታት ኣቀዲሙ እግዚአብሔር ብእምነት ኣብርሃም ናይ ቃልኪዳን ሕዝቡ ዝገብርም እስራኤላውያን ካብቲ ጽኑዕ ባርነት ኣውጺኡ መዓልቲ ብደመና ለይቲ ብዓምደ ብርሃን እንዳመርሖ ኣብታ ናይ መራኽቢት ድኳን ሓዲሩ ንሱ ንጉሥም ኮይኑ ንሶም ድማ ሕዝቡ ኮይኖም ኣብቲ ምድረቡዳ እንዳመርሖ ናብ ናይ ተስፋ ምድሪ (ምድረ ርስቲ) ከንኣን ኣእቲዎም። እስራኤላውያን ግና ምድራዊ ንጉሥ ብምድላይ ንንጉሥም እግዚአብሔር ብምግዳፍ ንእግዚአብሔር በደሉ። ኣብ ምድሪ ዘላ መንግሥቱ መርኣያን ኣብነትን ንኸኮኑ ዝመረጸም ሕዝቢ ምድራዊ ንጉሥ ደልዮም። እቲ ምልኩዕ ዝኾነ ሳኦል ወን እስራኤል ዝመረጸም ምድራዊ ንጉሥ ግዳማዊ ከብሪ ዘለዉ ንጉሥ ምዃኑ ኣመስኪሩ። እግዚአብሔር ግና ካብዛ ዓለም ዘይኮነት ብሰብ ዝሰርሖ መመልኪዒ ዘይመልከዕት፣ ናይ ትሕትናን ፍቅርን ምስጋናን ዝኾነት መንግሥቲ ከርእዮም ምእንቲ ካብ ኣሕዋቱ ዝነኣሰ በዓል በገና ቅዱስ ዳዊት ወዲ እስይ መሪጹ። ናይ ዳዊት መንግሥቲ ሞላ እንተሓለፈት " እግዚአብሔር ንዳዊት ካብ ፍረ ከርስኻ ኣብ ዝፋንካ ከቐምጥ እዮ።" መዝ.132:11። ዝበሎ ቃልኪዳን ግን ኔሩ እዩ። ስለዚ ብኣምኽነቱ ናይ ዘልዓለም ናይ ነገሥታት ንጉሥ ዝኾነ ወልደ እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ ካብ ዘርኢ ዳዊት ሰብ ምስ ኮነ ተስፋ ኣበው ተስፋ ዳዊት ተፈጸሙ። ብመለኮታዊ ሥልጣኑ ኣብ ናይ እግዚአብሔር ዘሎ ወልደ እግዚአብሔር ወዲ ዳዊት ኮይኑ ትንቢት ተፈጸሙ። ስለዚ እዩ ከኣ ቅዱስ ገብርኤል ንኣዴና ቅድስት ድንግል ማርያም ከበሥራ ከሎ "ካባኺ ዝውለድ ወዲ ልዑል እግዚአብሔር ከበሃል እዩ። እግዚአብሔር ኣምላኽ ድማ ዝፋን ኣቡኡ ዳዊት ዙፋን ከህቦ እዩ። ንሱ ኣብ ቤት ያዕቆብ ንዘለዓለም ከነግሥ እዩ። መንግሥቱ ከኣ መወዳእታ የብሉን።" ብምባል ናይ ትንቢት ፍጻሜ ኣበሰሩ። ሉቃ.1:26-38።

❖ ንጉሥነ ክርስቶስ

ጎይታናን መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ከውለድ ከሎ ሰብኣ ሰገል "እቲ ዝተወልደ ንጉሥ ኣይሁድ ኣበይ ኣሎ።" ማቴ.2:2። ብምባል ንጉሥነቱ ገሊጾም እዮም። ኮይኑ ግና ብምድራዊ ከብሪ ዘገጸ ዘይኮነ ኣብ ናይ መብልዒ ማል ዝደቀሰ፣ ብጻዕትን ኣኣን ዝተኸበበ ትሑት ንጉሥ እዩ። መንግሥቱ ካብዚ ዓለም ዘይኮነት ካብ ሰማያት ስለዝኾነት መላእኽቲ ብዝማሪ ኣመስገንዎ። ጎይታናን መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥ ዘይኮነሉ ሞላ ሓደ ግዜ እኳ እንተዘዩለ፣ እዚኣ መንግሥቱ ምድራዊ ከብሪ ዘይኮነት ብትሕትናን ፍቅርን ዝማዕረገት ሰማያዊት ዝኾነት ብሓሳብም ምድራውያን ዝኾኑ ሰባት ክፈልጥዎ ኣይክእሉን እዮም። ስለዚ እታ መዓልቲ ምስ በጽሖት ሰማያዊትን መንፈሳዊትን መንግሥቱ ኣብ ልዕሊ ጸዕብ ኣድጊ ተወጢሑ ገሊጸዎ። " ሆሳእና ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ንጉሥ እስራኤል ብሩኽ እዩ።" ዮሐ.12:33። ጎይታናን መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብ ቤት ኣልኣዛር ኣብ ቢታንያ ናይ መጨረሻ ድራር ድሕሪ ምብልዑ ንሓዋርያት ሊኢኹ ጸዕብ ኣድጊ ኣምጺኡ ኣብ ልዕሊኣ ተቐሚጡ ናብ ኢዮርሳሌም ኣተወ። ኣብቲ እዋንውን እዞም ዝሰዕቡ ተገሊጾም፡-

❖ መንግሥቱ ናይ ትሕትናን ናይ ፍቅርን ምዃና

ኣድጊ ካብ ኩሉ እንሰሳት ዘይተፍርሖ እዩ። ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ወን ከም ነገሥታት ሥርዓት ኣብ ዝኸበረ ሠረግላን ፈረስን ዘይኮነ ኣብ ጸዕብ ኣድጊ ተወጢሑ ናብ ኢዮርሳሌም ምእታዉ መንግሥቱ ናይ ትሕትና ምዃኑ ኩሉ ሰብ ተገዲዱን ፈሪሖን

ዘይኮነ ብፍቃዱ ዝኣትዎ ምዃኑ ንኸረድእን ንኸርእይን እዩ። ኣብ ልዕሊ ኣድጊ ተወጢሖካ ንሱብ ጎይኻ ንምሓዝኻ ኣይከኣልን እዩ። እዚ ኣጋጣሚ ወዘቢ ዝመጸ ዘይኮነ ነብያት ብትንቢት ዝተዛረብሉን ኣብ ጉዕዞ ድኅነት ብእግዚአብሔር ዝተሓሰበ እዩ። ነብይ ዘካርያስ "ኣ ሕዝቢ ጽዮን ኣዚኹም ተሓጎሱ ኣ ሕዝቢ ኢዮርሣሌም ብታሕጓ እልል በሉ። እንሆ ንጉሥኩም ንሱ ጻድቅ መድኃንን ትሑትን እዩ። ኣብ ኣድጊ ኣብ ጸብዕ ኣድጊ ተወጢሑ ናባኺ ይመጽእ ኣሎ።" ዘካ 9፡9 ። ብምባል ገሊጾም እዩ።

❖ ናይ ምግላጹ ዕላማ ንድኅነት እምበር ንኸብሪ ዘይምዃኑ

እስራኤላውያን በዓለ ፋሲካ ቅድሚ ምኽባርም ኣቀዲሞም ቅድሚ ሓሙሽተ መዓልቲ ኣብዚ ዕለት ንበዓል ፋሲካ ዝኸውን ገንሽል ሓዞም ናብ ኢዮርሣሌም ይኣትዉ ኔሮም። ዘጸ.12፡1-36። ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብቲ ዕለት ናብ ኢዮርሣሌም ምምጽኡ ናይ መንግሥቱ ምሥጢር ብመስቀልን ብመሥዋእትነት፣ ፍቅሪን ዝገልጽ ናይ እግዚአብሔር በጊዕ ምዃኑ ንኸረድእ እዩ። ስለዚ ከኣ እዩ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ናይ ዘካርያስ ትንቢት "እንሆ ንጉሥኪ ንሱ ጻድቅ መድኃንን ትሑትን እዩ" ዝብል ። ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥ ኮይኑ ናብ ኢዮርሣሌም ምእታዉ ንኸምስገን ሓሲቡ ዘይኮነ ክቕበልዎ ምእንቲ ንዓለም ከድኅን ዝመጸ ንጉሥ እሱ ምዃኑ ኣብ ኣደባባይ ንኸእውጅ እዩ። ስለዚ እዩ ከኣ ምስጋና ካብ ኣፍ ህጻናት ዝተቀበለ፣ ህጻናት ንኹሉ ስለዝቐበሉ። ነዚ እዩ ከኣ "ንመንግሥቲ ኣምላኽ ከም ህጻን ኮይኑ ዘይተቀበለ ከቶ ከም ዘይኣትዎ ብሓቂ እብለኩም ኣለኹ።" ዝበለ። ሉቃ.18፡17።
ናይ ድኅነት ተስፋ ዝተነግረሎም እስራኤል ኣብ ዘይተቀበልዎ እዋን፣ ዝመጸላ ዕላማ እዚ ስለዝነበረ ብዛዕብኣም ከኣ ከምዚ ኢሉ በኸዮ። "ምስ ቀረበን ነታ ከተማ ምስ ረኣያን ከምዚ ኢሉ ኣልቀሰላ። ኣየ ንስኺ በዛ መዓልትኺ ንሰላምኪ ዚኸውን ነገር እንተ ትፈልጡ። ሕጂግና ካብ ዓይንኺ ተኸዊሉ ኣሎ።" ሉቃ.19፡41። ዝመጸሉ ዕላማ ንዓለም ሰላም ዝህብ ምስ እግዚአብሔር ዘተዓርቀና፣ መድኃንን ንጉሠ ሰላም፣ በጊዕ ፋሲካና ምዃኑ ንኸእውጅ እዩ ኔሩ ኣብ ዘይተቀበልዎ እዋን ግና በኸዮሎም። " ሆሳእና ማለት ሕጂ ኣድኅን " ማለት እዩ። መድኃን ምዃኑ ክቕበልዎ ይግባእ ኔሩ ግና ኣይተቀበልዎን።

❖ ናይ ሆሳእና ኣከባብራ ኣብ ቅድስት ቤተክርስቲያና

ቅድስቲ ቤተክርስቲያና በዓለ ሆሳእና ብዓቢ ድምቀትን ክብርን እዩ ተኸብሮ። ኣከባብራና ከኣ ከም ኣይሁድ ሰንበት ሆሳእና ብእግዚአብሔር ስም ዝመጸት ናይ ኣቦና ዳዊት መንግሥቲ ዝተባረኸት እያ። ሆሳእና ኣብ ኣርያም ድሕሪ ምባሎም ኣብ ዕለት ዓርቢ "ስቀልዎ ይሰቀል " ብምባል ዘይኮነ ስጋብ መጨረሻ ምስ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ብምዃን እዩ። እዚ ከኣ ብተግባር ዝርኣዩ መንፈሳዊ ሥርዓት ቤተክርስቲያና ምስክር ኮይኖም ዝግለጹ እዮም ። እሱም ከኣ እዞም ዝሰዕቡ እዮም።

❖ ዑደት

ብናይ ቤተክርስቲያና ሥርዓት መሠረት ንግሆ ዕለተ ሆሳእና ቅዳሴ ቅድሚ ምእታዉ ዑደት ይግበር። እቲ ዑደትውን ካብ ቤተመቅደስ ተጀመሩ። ብኣርባዕተ ጥቅታት (ማዕጾ) ቤተክርስቲያን ምስባክ እንዳተሰበከ ወንጌል እንዳተነበበ ድሕሪ ምዛር ኣብ መጨረሻ ካህናትን ዲያቆናትን ናብ ቤተ መቅደስ ምስ ተመልሱ ይውዳእ። እቲ ዑደት ዲያቆናት መስቀልን ስለል ማርያም ሓዞም ፣ ካህን ማዕጠንት እንዳዓጠነ ይመርሑም። እዚ ዑደት ናይ ቤተክርስቲያን ዘልዓለማዊ ጉዕዞ እዩ። ናይ ቤተክርስቲያን ጉዕዞ ካብ እግዚአብሔር ይጀምር። ክርስትና ናይ እግዚአብሔር ጀማሪ እምበር ናይ ሰብ ኣይኮነን። በዚ ምኽንያት እዚ ዑደት ካብ መሰውኢ ይጀምር፣ መሰውኢ ሰማያዊ ስለዝኾነ። ናይዚ ናይ ቤተክርስቲያን ጉዕዞ መራሒ ንሕዝቡ ናብ እግዚአብሔር መራሒ ዙብጽሖ ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ እዩ። ስለዚ ካህን ዕጣን እንዳዓጠነ ይመርሑ። እዚ ጉዕዞ መከራ ዘለዎ እቲ መገዱ ዋላ ጸቢብ እንተኾነ ብደስታ (ብሓጎስ) ዝተመልአ እዩ። ስለዚ ዲያቆን መስቀል ክሕዝ ሕዝቢ ድማ ይዝምሩ። ደስታን መስቀልን ብሓጎሳብ ንምግላጽ እዩ። ናይዚ ጉዕዞ ፍጹም ኣብነት ድማ ኣዴና ቅድስተ ቅዱሳን ድንግል ማርያም እያ። ክልቲኡ ስለ ተርእይ። ብሓደ ወገን "ኃዘን ብልባ ዝሓለፈ " ስለዝኾነ ብኻልእ ወገን ድማ "ተዑብዮ ነፍስየ ለእግዚአብሔር ወትተሐሰይ መንፈስየ " ኢላ ዘሚራ እያ። ዑደት ብወገን ምዕራብ ጥቅታት (ማዕጾ) (በቲ ቀንዲ ማዕጾ) ምጅማሩን ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጥቅታት (ማዕጾ) ደወ ምባሎምን ናይ ዘልዓለም ጥቅታት (ማዕጾ) ምኽፋቶምን ሰማያውያን ናይ ጉዕዞና (ናይ ማኅበርና) ተኻፊልቲ ምዃኖም ንምሕባር እዩ። ኣብ መጨረሻ ዑደት ካህናት ናብ ቤተመቅደስ ምእታዉ ምውድኡ ናይ ክርስትና ጉዕዞና ምስ እግዚአብሔር ሓቢርና ንዘልዓለም ብምንባር ምፍጻሙ የርእየና። በዚ ጉዕዞኣ ቤተክርስቲያን ስጋብ መጨረሻ ምስ ክርስቶስ ዝጸንዕ ዘልዓለማዊ ጉዕዞኣ ትነግር።

❖ ቅዳሴ

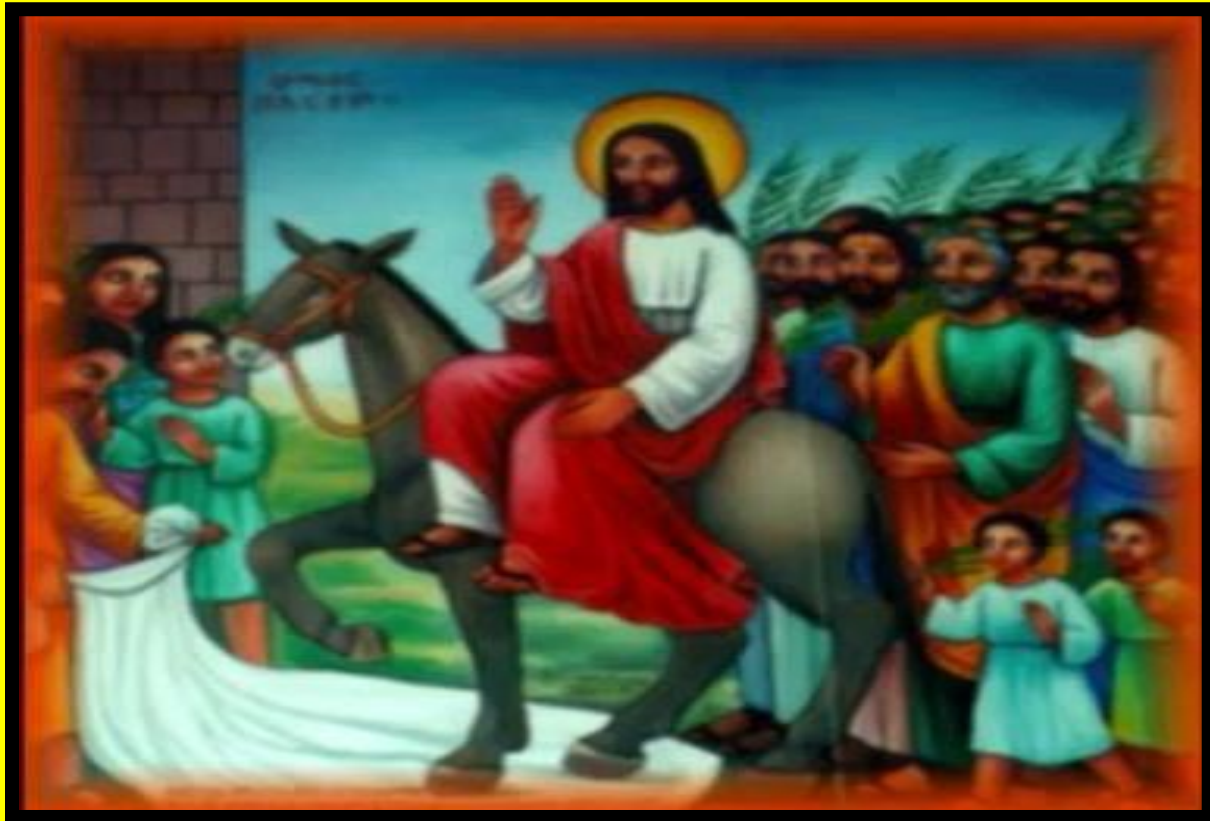
ድሕሪ ዑደት ቅዳሴ ይቅጽል። ኣብ ቅዳሴውን ናይ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋኡን ክቡር ደሙን ንቅበል በዚ ከኣ ምስ ክርስቶስ ዘለና ዘየቋርጽ ሓድነትና ንገልጽ። ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ናብ ኢዮርሣሌም ክኣቱ ከሎ " ናብ ኢዮርሣሌም ንድይብ ኣለና እቲ ብዛዕባ ወዲ ሰብ ኣብ ነብያት እተጸሕፈ ኩሉ ከኣ ኪፍጸም እዩ። ንኣሕዛብ ኣሕሊፎም ከህብዎ ኪላግጹሉ ከጸርፍዎ ጡፍውን ክብሉሉ። ገሪፎም ድማ ክቀትልዎ እዮም። ብሳልብይቲ መዓልቲውን ክትንሥእ እዩ። በሎም >> ሉቃ.18፡31። ከምዚ በለ ናይ ኢዮርሣሌም ጉዕዞኡ ናብ ሞት ዝተገብረ ጉዕዞ እዩ ኔሩ። ስለዚ ብሥጋ ወደሙ ምስ ክርስቶስ ሓደ ዝኾና ምእመናን ምስኡ ናብሞት ንኸይድ።

❖ ፍትሓት

ድሕሪ ቅዳሴ ፍትሓት ይግበር። እዚ ከኣ ንኸሉ ሕዝቢ እዩ። ሓደ ሓደ ሰባት እዚ ፍትሓት ምናልባት ኣብዚ ሰሙን ዝሞቱ እንድሕር ሃልዮም ንዕዮም እዩ ዝግበር ተባሂሉ ይዛረብ እዩ። ኮይኑ ግና እዚ ፍትሓት ንኹሎም ክርስቲያንውን እዩ። ኣብዚ ሰሙን ናይ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ሞትን ትንሣኤን ምሕሳብ ጥራሕ ዘይኮነ ሓቢርና ሞቱን ትንሣኤኡን ንካፊል ኢና። ሰብነትና ብጸሎትን ብስግደትን ንዓለማዊ ፍቃድና ኩሉ ቀቲልና ብናቱ ትንሣኤ፣ ትንሣኤ ልቦና ንትንሥእ። እዚ ከኣ ከምቲ ንመነኮሳት ዝግበረሎም ፍትሓት ዓይነት ማለት እዩ። መነኮሳት ከምንኩሉ ከለዉ ነዚኣ ዓለም ዝሞቱ ምዃኖም ናይ ክርስቶስ መስቀል ምስካሞም ንምርኣይ ናይ ሙታን ጸሎት ከም ዝግበረሎም፣ ምእመናንውን ናይ ጎይታና መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል ብምስካም መከራ ብምቅባል ንዓለም ክሞቱ ብምውሳን ቤተክርስቲያን ናይ ሙታን ጸሎት ትገብር። በዚውን ሓቢርና ናብ ሞቱ ንስዕብ። ኣምላክ ቅዱሳን ጸምና ተቐቢሉ ምሕራቱን ሰላሙን ክልእኸልና ኣማላድነት ኣዴና ቅድሥት ድንግል ማርያምን ተራዳእነት ቅዱሳን ኣይፈለየና።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር።

ሆላእና ለወልደ ዳዊት

ምስባክ ዘቅዳሴ

እምኣፈ ደቂቅ ወሕፃናት አስተዳሎክ ስብሐተ

በእንተ ጸላኢ

ከመ ትንሱቱ ለጸላዒ ወለገፋዒ

ብኣፍ ቆልዑን ሕፃናትን ምስጋና ኣዳሎኻ

ንተቓወምትኻን ንጸላእትኻን

ንፈዳይ ሕኑን ዓገትካዮም። መዝ 8፣2

ምንባባት

እብ 9፣11- ፍጻሜ 1ይጴጥ 4፣1-12 ግ.ሐ 28፣ 11- ፍጻሜ ዮሐ 5፣11-31

ቅዳሴ ጎርጎርዮስ